

Історія книгозбірні села Колиндяни.

*Бібліотека – це не просто приміщення, де зберігають книги. Це особливий простір з особливою енергетикою, настроєм, затишком. «Бібліотека – це скарбниця всіх багатств людського духу»
Г. Лейбніц.*

Перші згадки про хату читальню в Колиндянах з переказів старожилів з'явилися 1896 року. Тоді для читальні винаймала окрему кімнату в оселі громадського діяча. А вже на початку 20 –х років у селі Колиндяни в центрі на пагорбі, було збудовано хату – читальню на кошти селян. У ній був читальний зал, зал для вистав, пункт навчання неписьменних та малописьменних.

В кінці 30-х років у залі хати – читальні зусиллями сільської громади відкрили сільську бібліотеку. В якій на той час знаходилось до 350 книг. Бібліотека отримувала газети і журнали: «Народна справа», «Дзвіночок», «Життя і знання», «Українське слово». В бібліотеку часто сходились односельці почитати книги, журнали, обговорити про прочитане. Найчастіше в голос читали Менів Марія і Кузь Марія їх називали читарками. При бібліотеці було організовано молодіжний просвітянський гурт який складався з 37-ми дівчат і 42 –х хлопців вівком від 15 до 20 –ти років. Серед членів цього гурту були Олійник Стефанія, Поліщук Юлія, Забіяка Володимир, Олійник Емілія, Шкабар Володимира, Синюк Емілія, Луцишин Йосип, Нискогус Михайло, Коваль Стефанія, Боднар Стефанія, Вербовецький Михайло, Силецька Стефанія, Красій Іванна, Явір Емілія, Ковальчук Ванда, Дяківська Антоніна.

Жвавою була діяльність молоді на передодні Різдвяних і Великодніх свят. Вони ладнали костюми для колядування, вивчали нові колядки, щедрівки, віншування, а на весні: гаївки, веснянки. Подаровані гроші хлопці і дівчата віддавали хаті – читальні на корисні цілі: частину віддавали на церкву, частину дарували на будівництво «Рідної школи» в м. Чорткові.

Також при бібліотеці організовувались гуртки самоосвіти, де вивчали грамоту, історію рідного краю. Хоч в ті роки село було під владою Речі Посполитої та незважаючи на це молодь вчили української мови. В селі на ті часи проживала 1681 жителів з них українською мовою володіли 1377, польською 184 і 120 австрійською. На той час в селі була початкова школа, де викладали польською мовою. Декілька дітей закінчили вчительську гімназію в місті Чорткові.

В ті тяжкі поневільні часи в бібліотеці було продовжено роботу просвітницької діяльності. Молоді просвітяни піклувалися про молодших від себе, вони вчили дітей грамоті, вчили їх різних пісень, вивчали різні вірші, розповідали різні цікаві історії.

Паралельно з ідейним вихованням своїх молодих активістів, як одну із складових ланок своєї повсякденної діяльності з молоддю, просвітяни проводили роботу з фізичного виховання для зміцнення здоров'я і сили підростаючої молоді. Недарма гаслом їх був заклик : « В здоровому тілі – здорова душа. Де сила – там воля буває.» Хлопці і дівчата виконували різні вправи під музичний супровід.

В 35-х роках активну участь молодь села брала у фестинах. На фестини хлопці їхали на конях, а дівчата йшли з граблями, бо вони інсценізували «Козацьке весілля», «Татарський напад», сценку «Пан в пані» у якій висміювали та проклинали свого пана Капського та його дружину Мар'яну (роль пана виконував Олійник Іван а пані – Шкварок Емілія). Молодь свято шанувала героїчне минуле нашого народу, тому брала активну участь у будівництві та посвяті могили січовим стрільцям.

Активну роль у формуванні світогляду молодих «Соколів» відіграла церква. На засіданнях гурту завжди були присутні священники Федір Кресталович та Олександр Гілевич. Священники залучали молодь у Апостольство Молитви, де вивчали Божі заповіді , співали Церковних пісень, вивчали молитви. Збагачували свій духовний світогляд.

В 1938 -1939 роках у селі Колиндяни книгозбірня отримували до 7-8 назв газет і журналів. Була початкова школа, де викладали польською мовою. Декілька дітей закінчили вчительську гімназію в Чорткові.

У 1940 році в вересні місяці поспішно встановлюється нова радянська влада. По всюду створюються лікнепи при хатах читальнях, своєрідні гуртки по ліквідації не писемності, також в селі утворилась селянська артіль ім.. Франка. Будується коштом села «Рідна школа». Початкова школа стає семирічною, а вже через рік середньою.

Під час війни фонди бібліотеки дуже постраждали. Після Другої світової в селі почали відбудовувати господарство, налагоджувати мирне життя та відновлювати роботу бібліотеки. Яка розміщується в одній з кімнат будинку сільського клубу. В якому починає діяти драматичний гурток і вся молодь з акторськими здібностями залучалась до роботи в цьому гуртку. Гурток ставив вистави І.П.Котляревського «Наталка Полтавка», І.Я.Франка «Украдене щастя», І Карпенка-Карого «Дай серцю волю – заведе в неволю», Лесі Українки « Лісова пісня». Активними учасниками драмгуртка були : Шкварок Емілія, Олійник Іван, Дяківська Антоніна, Трач Іван, Олійник Петро, Вербовецький Михайло, Вілінська Ганна, Забіяка Володимир.

Був організований оркестр у якому грали: Явний Дмитро, Явний Михайло, Монастирський Йосип, Луцишин Йосип. Сільська бібліотека на той час була чи не єдиним інформаційним центром у селі тому, люди масово йшли в бібліотеку, дізнатись новини, почитати художню літературу, свіжу пресу - газети та журнали.

З 1950 року в бібліотеці почали вести інвентарну книгу. Тоді в бібліотеку надходили зібрання творів Сталіна, Леніна, Хрущова, документи партії та уряду, українська та російська класична література. Бібліотечний фонд складається з 3500 примірників.

Читачі бібліотеки віддавали перевагу творчості Т. Шевченка, П. Мирного, М. Коцюбинського, С. Руданського.

В ті непрості часи 50 – х років радянської влади та комуністичної ідеології основні завдання масової та наочної роботи бібліотеки направлялися на пропаганду марксистсько-ленінської літератури, матеріалів з'їздів, конференцій Комуністичної партії Радянського Союзу. Бібліотекарями працюють Козак Ясько, Ковальчук Михайло, Романович Марія.

З 1957 року в сільську бібліотеку приходять молода бібліотекарка Дзингель Ванда Володимирівна. В ті непрості роки активно велася пропаганда комуністичної партії, партійних діячів, виконання взятих зобов'язань на партійних з'їздах партії. Тому дуже велику роботу серед мас трудящих припадало якраз на працівників культури.

Авторитет бібліотеки зростає, поповнювався книжковий фонд, який в 1962 році налічував 4345 книг та брошур. Нова література викликала інтерес сільських трудівників до книги. Бібліотека стала надійним помічником в проведенні всіх заходів села.

Разом з працівниками сільського клубу завідувачка бібліотеки Дзингель Ванда готувала читацькі конференції, літературні вечори, усні журнали, проводилися бібліографічні огляди літератури.

На початку 70 – х років в колгоспі «Дружба» були вагончики механізатора та тваринника з червоними кутками. В ті роки бібліотекар, вчитель, лектор були

частими гостями на тракторних бригадах, тваринницьких фермах. Там вони читали лекції, обговорювали книги і новини з періодики, проводили бесіди, усні журнали, конференції, готували «Блискавки» трудових досягнень, листівки на актуальні теми, фейлетони в яких висміювали ледащ та нероб. За місцем виробничої діяльності колгоспників організовувалися пересувні бібліотеки. Тут залишалися книги, брошури, які найбільше були затребувані серед колгоспників. В вагончиках тваринника і механізатора, в червоних кутках облаштовувалися книжкові виставки, велися бригадні формуляри, випускалися інформаційні бюлетені, «Трудові листки», де висвітлювалися трудові звершення колгоспників. Проводилися політінформації і політзаняття. Також організовувалися книгоноші на Колиндянський концентратний завод на якому працювали 1000 жителі села Колиндяни та навколишніх сіл.

В 1972 році бібліотекою – філіалом обслуговувалося 725 читачів. Книжковий фонд налічував 6244 примірники. Пріоритетним напрямком бібліотеки залишається краєзнавча робота, проводяться краєзнавчі розвідки. З 1979 році бібліотеку переводять в приміщення сільської ради де для неї виділяють дві просторі кімнати. В сільській бібліотеці вже філіалі Чортківської ЦБС працюють два фахових спеціаліста завідувач Дзингель Ванда Володимирівна та бібліотекар Павлюк Марія Михайлівна.

Працівники бібліотеки за допомогою активної участі своїх читачів проводили читацькі конференції, вечори запитань і відповідей, масові та індивідуальні бесіди та оформляли книжкові виставки.

З 1995 році завідувач бібліотеки Дзингель В.В йде на заслужений відпочинок, а в бібліотеку приходить молода працівниця Стратій Наталія, яка продовжила бібліотечну роботу з старанням, з молодим запалом. Люди дуже любили читати, бібліотека виписувала багато періодичних видань – газети, журнали.

В 2002 році завідувачем бібліотеки стає Савків Світлана. На той час бібліотека це інформаційний, культурно – просвітницький центр на селі, осередок збереження національної культури, народних звичаїв, обрядів. Велика увага приділялася роботі з каталогами, опису періодики. Книжковий фонд, який становив 9 000 книг, утримувався в порядку. В ідеальному стані був довідково-бібліографічний апарат бібліотеки: алфавітний, систематичний каталоги. Через відділ комплектування та обробки літератури ЦБС великими партіями надходила різножанрова література. В даний період часу було актуальним замовлення книг через міжбібліотечний обмін. Багато літератури завідувач бібліотеки привозила з Тернопільської універсальної обласної бібліотеки.

Велику увагу приділено рокам голодомору : зібрано списки людей, які загинули в 1932-1933 роках, спогади односельчан. Бібліотека підтримує тісний зв'язок зі школою, продовжує виховання інтересу, любові до книги, праці, до свідомого вибору професії, розвиває художньо - мистецькі здібності дітей. За участю школярів проходять цікаві тематичні ранки, обговорення книг, організація виставок.

Цілеспрямовано і цікаво велася робота з популяризації бібліотечної книги, по залученню дітей до бібліотеки. Тісна співпраця з школою. Проводяться тижні дитячої та юнацької книги, свята весни та Нового року, оформлюються цикли книжкових виставок і тематичних полиць, проводяться огляди літератури та літературні читання.

В 2004 році в бібліотеці знову працює два спеціаліста завідувач Савків Світлана і молодий бібліотекар Ілюк Надія. На той час багато уваги приділялося бібліотекою розвитку національної культури, рідної мови, літератури. В бібліотеці створено красназавчий куточок. Головні завдання, які ставить перед собою бібліотека своєчасно і якісно задовольнити інтереси користувачів інформацією. Бібліотека обслуговує щорічно понад 1000 користувачів, з них 165 юнацького віку. Співпрацює з представниками органів влади, місцевого самоврядування, різними колективами, школою.

Приємною новиною напередодні Всесвітнього дня бібліотек 23 вересня 2009 року було урочисто відкрито перший в сільській бібліотеці Чортківського району Інтернет-центр. Завдяки зусиллям завідувача бібліотеки сільською радою було виділені кошти і придбано комп'ютер, принтер, сканер і проведено підключення до мережі інтернет. Тож користувачі бібліотеки отримали доступ до всесвітньої мережі Інтернет.

Бібліотека обслуговує понад 1000 користувачів, фонд налічує понад 10000 примірників. При бібліотеці працюють клуби за інтересами: клуб творчої молоді «Перші проби пера», інтернет клуб «П@вутинка», гурток «Книжкова лікарня».

У 2010 році бібліотека бере участь у проекті «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до Інтернету» в рамках

програми «Бібліоміст» за сприяння Ради міжнародних наукових досліджень та обмінів IREX проведеного Українською бібліотечною асоціацією. Фінансування цієї програми здійснює фундація Біла та Мелінди Гейтс. В результаті перемоги у конкурсі бібліотека отримала 4 персональних комп'ютери із повним програмним забезпеченням а також сканер, принтер, 4 веб-камери і 4 пари навушників.

А вже 8 вересня 2011 року, урочисто відкрили оновлений поповнений новою технікою Інтернет-центр із вільним безкоштовним доступом до всесвітньої мережі інтернет та інформаційних баз даних з метою навчання, підвищення кваліфікації, отримання інформації, відсутньої в фондах бібліотеки та дозвілля.

Користувачі мають право безкоштовно отримувати консультації з використання ресурсів Інтернету, копіювати, сканувати інформацію. На базі Інтернет – центру організуються віртуальні подорожі, хвилини інформації з використанням Інтернет – ресурсів, також забезпечення оперативного доступу читачів до різносторонньої інформації.

2016 році бібліотека з складу Чортківської ЦБС переходить в Колиндянську ОТГ. Одним з головних завдань бібліотеки сьогодні є необхідність допомогти користувачеві впоратися з неймовірним потоком інформації, розпізнати і відібрати найякіснішу і надати її в будь-який час в будь-якому місці, щоб впоратися з конкуренцією у вигляді Інтернету.

